

Fosfátový pufr

Ačkoliv není **fosfátový pufr** příliš významným činitelem v udržování pH extracelulární tekutiny, hraje hlavní roli v udržování acidobazické rovnováhy **intracelulárně** a v **ledvinných tubulech**. Rovnovážná konstanta pK systému je 6,8, což je blízko normálnímu pH, které je 7,4, proto tento nárazník stále operuje s téměř maximální pufrací silou.

Mechanismus působení

Soubor:Fosfat.jpg
Složky fosfátového pufru

Hlavními složkami tohoto pufru jsou:

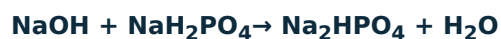
- $H_2PO_4^-$ – acidická složka pufru $\rightarrow NaH_2PO_4$
- HPO_4^{2-} – bazická složka pufru $\rightarrow Na_2HPO_4$

Při přidání silné kyseliny (HCl, H_2SO_4) přijímá HPO_4^{2-} vodíkový kation.

Silná kyselina je tak nahrazena velmi slabou kyselinou NaH_2PO_4 .

Při přidání silné báze (NaOH) je skupina OH^- pufrována $H_2PO_4^-$ za vzniku vody.

V tomto případě je tedy silná báze nahrazena slabou bází, a sice Na_2HPO_4 .

Oblasti působení

Na rozdíl od extracelulárního prostředí, kde tento pufr hraje velmi malou roli, protože se zde vyskytuje pouze v 8 % koncentraci ve srovnání s pufrem bikarbonátovým, má nezastupitelnou roli v tubulech ledvin. Je tomu tak ze dvou důvodů:

1. Jak tekutina prochází tubulem, koncentrace fosfátu v intratubulární tekutině se zvyšuje.
2. Tubulární tekutina má mnohem nižší pH, než plasma a extracelulární tekutina a blíží se tedy více hodnotě 6,8, při které má tento pufr největší sílu.

Fosfátový pufrací systém je také velmi důležitý v udržování stálého pH v intracelulární tekutině. Koncentrace fosfátových iontů je zde podstatně vyšší.

Odkazy

Související články

- Acidobazická rovnováha
- Hydrogenuhličitanový pufr
- Funkce ledvin v udržování acidobazické rovnováhy
- Proteinový pufrací systém
- Pufrací systémy

Použitá literatura

- HALL, J.E a A.C GUYTON. *Textbook of Medical Physiology*. 12. vydání. Philadelphia : Saunders Elsevier, 2011. 1091 s. ISBN 978-1-4160-4574-8.